

עמוד 'שבועי' 258

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

לופ אלוּמָה

הנהלת אלוּמָה

"אלומה – למעורבות חברתית לזהות יהודית" הוקמה ע"י הקיבוץ הדתי לפני שנים רבות, תחת השם 'מדרשת תורה ועבודה', והיא עסקה בעיקר בהכנת מורות-חיילות לתפקידן. העמותה צמחה וגדלה, שינתה את שמה לאור מיגוון עיסוקיה, וכיום יושבים בהנהלתה כ- 15 חברים, ובתוכם: יאיר רינמן (יו"ר – קיבוץ לביא), דוכי דיאור (עין צורים), אמנון שפירא (טירת צבי), נעמה סולטניק (קבוצת יבנה), שמוליק דרורי (ראש צורים) ונחמיה רפל (מזכ"ל הקבה"ד). פעילותה המרכזית והמוכרת – אך לא הבלעדית – של אלומה היא ליווי הבת הדתית לקראת השירות בצה"ל ובמהלכו, ועל כך התקיים דיון בישיבת ההנהלה שהתקיימה השבוע. לדיון הוזמן רם זהבי, המפקח הארצי על החינוך העל-יסודי במינהל לחינוך דתי שבמשרד החינוך, שפתח בהצגת עמדת החמ"ד כלפי שירות הבת הדתית בצה"ל. כידוע, מספר הבנות הדתיות המתגייסות עולה בהתמדה: אם בשנת 2010 התגייסו 935 בנות כיום מדובר כבר על מעל 1700 בנות. בשנה החולפת פנו למוקד הטלפוני של אלומה מעל 2,000 תלמידות דתיות, מ- 127 בתי ספר ואולפנות, אך רק 42 מבתיה"ס איפשרו לנציגות אלומה להיכנס לשיחות הסברה, וזו בדיוק הסוגיה העומדת במוקד המתח שבין עמותת אלומה לבין מינהל החינוך הדתי – סירובם של בתי הספר והאולפנות לאפשר את המפגש שאינו עוסק כלל בשכנוע בנות להתגייס לצה"ל, אלא בהכנה ובליווי הבנות שהחליטו להתגייס – שליחות חשובה מאין כמוה!

מפגש רבני הקיבוץ הדתי

בעקבות כנס החינוך בלביא ומפגש מנהלי החינוך החברתי שהתקיים בעקבותיו, עלה הרצון והצורך ליצור שיח חינוכי משמעותי עם רבני הקיבוץ הדתי. צוות מצומצם, בראשותו של זיו כרמל (טירת צבי) מרכז מחלקת החינוך התנועתית, הזמין את כלל רבני קיבוצינו (הגיעו 11 רבנים), לפגישת ההכנה שמטרתה להתוות את המפגש הרחב עם מנהלי מערכות החינוך החברתי. הפגישה שהתקיימה במשרדי התנועה בנחלים, החלה בסבב מעמיק שבו התייחס כל רב לנושאים המרכזיים העומדים על סדר יומו ביחס לחינוך ולקהילה בכלל. לצד רבנים הרואים בעבודה עם מערכת החינוך שותפות, יש הרואים זאת כמשא ומתן בין צדדים, ובתווך עוד נושאים ודעות רבות שפתחו צוהר לעולם המורכב שבו פועלים הרבנים ובכלל זה גם תחום החינוך. במחלקת החינוך ובאגף החברה רואים במפגש הזדמנות לחזק את כלל העוסקים בעיצוב עולמם הערכי של ילדינו. לרכז החינוך יש תפקיד חשוב בתהליך החינוכי, ושותפות עם הרב המקומי מעצימה ומחזקת את הדרך הדתית והערכית של הקהילה בכלל. את המנגינה, כפי שביטא אחד הרבנים, יש לכוונן ולרענן תוך שימת לב לקהילות המגוונות שלנו. השיחה שקיימנו השבוע תשמש בסיס לבניית מפגש שיח משמעותי של מנהלי מערכות החינוך שלנו יחד עם רבני הקיבוץ הדתי, לפני הקיץ הקרוב.

מוקד המחלוקת: סירוב לאפשר מפגש הסברה לתלמידות

שותפות עם הרב יכולה להעצים ולחזק את הדרך הדתית והערכית

סרוט מזכירי

פורום מזכירים נפגש לפני ימים אחדים בקבוצת יבנה. מדווח אמיתי פורת (כפר עציון) מרכז אגף החברה: נפרדנו בתודה והוקרה מחברנו הוותיק דני תמרי, שסיים תפקיד מנהל קהילה במעלה גלבע, לאחר שעשה שנים ארוכות בתפקידים ציבוריים רבים בקיבוצו שדה אליהו, בתנועה ובמועצה האזורית. לדני – ברכות להצלחה רבה בהמשך! בשמחה קיבלנו לקבוצה את מחליפו בקיבוץ מעג"ל – שוקי קרביץ. שמענו בתמצית על המצב בעין צורים, לאחר שבהצבעה לא התקבל הרעיון של קליטת בניינים שאינם דתיים לחברות; שמענו על אישור עקרונית למודל שינוי "רשת ביטחון" בשלוחות בהסכמה רחבה, ועל התהליך שקדם לכך; שמענו על חילופי המנהלים בבני דרום, ועל תמונת המצב של השינוי באורחות החיים שם, ונפרדנו מחברנו מיכאל שסיים את תפקידו כמנהל קהילה בבני דרום. נציין כי בקרוב צפויים חילופים נוספים בתפקידי הניהול החברתי בקיבוצים שונים, ולפיכך הפורום ישנה מעט את פניו והרכבו, אך נוסף להיות קבוצת עמיתים לומדת, תומכת ומקדמת! החלק המרכזי של המפגש הוקדש להתמודדות עם חריגה מנורמות ומוסכמות, וכדוגמא לכך עלתה סוגיית בני נוער וצעירים העובדים ומרוויחים כספים בניגוד למוסכמה (בקיבוץ שיתופי). קיימנו דיון בשאלה איך מחליטים שנושא מסויים שווה טיפול: כשאי אפשר יותר להתעלם? כשיש פער מוגזם בין הצהרה ודיבור לבין הפעולה בשטח? כשחברים דורשים לטפל? סיכמנו כי חשוב לקיים דיון פתוח בחריגות, במניעים ובסיבות – לא לפחד מהדיון, וגם לא לפחד מהצבת הנורמה והדרישה בבירור; להשתדל לא לזייף, ולא למרוח, ומצד שני לזכור כי לא כל חריגה מנורמות מוסכמות היא אסון; לזכור ששימור וחיזוק נורמות שונות היא גם באחריות הציבור, ופעמים רבות דווקא המנהלים מצויים בנחיתות כשהציבור מצפה מהם לשמור ולאכופ; לדעת ששימור נורמות נעשה על ידי דיבור קהילתי (למה זה חשוב לנו, מה נסכים לעשות לשם כך?) ולא על ידי סנקציות, ולנצל את המצב ולראות בו הזדמנות לשתף באחריות את הציבור/הנוער להציע חלופות, לקיים דיון על ערכים ונורמות. במפגש הוצגו גם דגמים שונים של עבודת נוער למען הקבוצה וגם למען צרכים אישיים (חלקית בקיבוצים שונים), ומסתבר כי בתחום הצעירים, בקיבוצים רבים יחסית, ישנם מסלולי עצמאות כלכלית. היה מרתק וחשוב.

מנהלות הילד הרק

ביום שלישי בשבוע הבעלי"ט תפגשנה בעז"ה מנהלות הגיל הרך ליום נוסף של הכרת מערכת מקומית-אזורית ולמידת עמיתים. המפגש הפעם – בקיבוץ חפץ חיים. על סדר היום: היכרות עם המערכת החינוכית של חפץ חיים; שיעור של הרב מאיר נהוראי (משואות יצחק) על הנושא: האמת, הרצון והכוונה (הניגון שבלב לפי יחידות גיל); תפילה לכל גיל – כמה ואיך? סדנא משותפת ומודרכת לחשיבה ודיון. מצפים לכולך!

הרכה על היין בילי יום הצמאות

ברוך אתה ה' א-להי ישראל אבינו מעולם ועד עולם,
אשר גאלנו וגאל את אבותינו ועשה לנו את כל הנסים האלה,
הוצאנו מעבדות לחרות ומשעבוד לגאולה מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב.
כן ה' א-להינו וא-להי אבותינו הגיענו למועדים ולרגלים הבאים לקראתנו לשלום
ונשמח בבנין עירך ונשיש בעבודתך ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו הללוה.
(מתוך 'סדר התפילות ליום העצמאות' בהוצאת הקיבוץ הדתי)

בת פז

נחמיה רפא וחברי המזכירות הפעילה

טיפול בחריגה מנורמות
לא על ידי סנקציות אלא
בדיבור קהילתי משותף

הזמנה להשתתפות
בסדנא מודרכת: תפילה
לכל גיל – כמה ואיך?

67

